31978D0528

TARYBOS SPRENDIMAS
1978 m. birželio 6 d.
Bendrijos vardu priimantis Tarptautinės muitinės procedūrų supaprastinimo ir suderinimo Konvencijos tris priedus

(78/528/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į Komisijos rekomendaciją,

kadangi Sprendimu 75/199/EEB [1] Bendrija sudarė Tarptautinės muitinės procedūrų supaprastinimo ir suderinimo Konvenciją ir priėmė jos priedą dėl muitinės sandėlių;

kadangi Bendrija gali priimti minėtos Konvencijos priedus, susijusius su muitinės formalumais, atliekamais prieš pateikiant prekių deklaraciją, laikinojo prekių saugojimo ir laisvųjų zonų priedus;

kadangi nepaisant to rekomenduojama priimti šiuos priedus su konkrečiomis išlygomis tam, kad būtų atsižvelgiama į specialiuosius muitų sąjungos reikalavimus,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Bendrijos vardu priimami šie Tarptautinės muitinės procedūrų supaprastinimo ir suderinimo Konvencijos priedai:

— A.1 priedas dėl muitinės formalumų prieš pateikiant prekių deklaraciją su išlygomis dėl 11 ir 21 standartų,

— A.2 priedas dėl laikinojo prekių saugojimo su išlygomis dėl 10, 13 ir 21 rekomenduojamos praktikos,

— F.1 priedas dėl laisvųjų zonų su išlyga dėl 21 standarto.

Pirmiau minėtų priedų tekstai pridedami prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Komisija praneša Muitinių bendradarbiavimo tarybos Generaliniam sekretoriatui apie 1 straipsnyje nurodytų priedų su išlygomis, minimomis tame straipsnyje, priėmimą.

Priimta Liuksemburge, 1978 m. birželio 6 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

K. B. ANDERSEN

---

[1] OL L 100, 1975 4 11, p. 1.

PRIEDAS

TARPTAUTINĖ MUITINĖS PROCEDŪRŲ SUPRASTINIMO IR SUDERINIMO KONVENCIJA

A.1, A.2 ir F.1 priedai

A.1 PRIEDAS

PRIEDAS DĖL MUITINĖS FORMALUMŲ IKI PREKIŲ DEKLARACIJOS PATEKIMO

ĮVADAS

Į šalį prekės gali būti įvežamos skirtingomis transporto rūšimis. Siekdamas apsaugoti biudžeto pajamas ir užtikrinti nacionalinės teisės aktų laikymąsi, vežėjas, įveždamas prekes į muitų teritoriją, privalo kuo anksčiau pristatyti muitinėms prekes ir transporto priemones, kuriomis gabenamos prekės. Prekių, įvežamų į muitų teritoriją, patikrinimui būtinos nuostatos didžia dalimi priklauso nuo šalies geografinės padėties ir kitų aplinkybių, tokių kaip pagrindinės transporto rūšys, kuriomis prekės įvežamos į šalį.

Daugeliu atvejų muitinės įstaiga, į kurią pateikiamos prekės ir prekių deklaracija, yra toje vietoje, kur prekės yra įvežamos į muitų teritoriją; tačiau kitais atvejais ši muitinės įstaiga gali būti nutolusi tam tikru atstumu nuo minėtos vietos. Svarbiausia, kad muitinės galėtų kontroliuoti prekių gabenimą iki muitinės įstaigos, kurioje prekės pateikiamos muitinei.

Muitinės interesai gali būti apsaugomi, nustatant taisyklėse vežėjo pareigas ir muitinėms atliekant transporto priemonių ir prekių, įvežtų į muitų teritoriją, fizinę priežiūrą.

Svarbu, kad šios priemonės kiek įmanoma mažiau trukdytų tarptautinei prekybai. Dėl to reikėtų kiek įmanoma supaprastinti visus vežėjo turimus atlikti formalumus ir užtikrinti, kad visa su jais susijusi informacija būtų lengvai prieinama visiems suinteresuotiems asmenims.

Šis priedas netaikomas prekėms, atgabentoms pagal muitinės procedūrą, pvz., tarptautinio muitinio tranzito atveju prekėms, siunčiamoms paštu arba gabenamoms keleivių bagaže ar laikinai saugomoms prekėms ir neapima tam tikrų kitų formalumų, kurie gali būti taikomi konkrečioms transporto rūšims, pvz., pateikiant pranešimą apie laivo atvykimą.

SĄVOKOS

Šiame priede:

a) „muitinės formalumai prieš pateikiant prekių deklaraciją“ - tai visos operacijos, kurias atlieka suinteresuotas asmuo ir muitinė nuo prekių įvežimo į muitų teritoriją iki prekių pateikimo muitinės procedūrai momento.

Pastaba

Laikinasis saugojimas gali būti laikomas muitinės procedūra;

b) „muitų teritorija“ - tai teritorija, kurioje galioja tik šalies muitinės teisės aktai;

c) „vežėjas“ - tai asmuo, faktiškai gabenantis prekes arba yra įgaliotas arba atsakingas už transporto priemonių eksploatavimą;

d) „importo muitai ir mokesčiai“ - tai muitai ir visi kiti mokesčiai bei rinkliavos, renkami importuojant prekes arba susiję su prekių importu, išskyrus mokesčius ir rinkliavas, kurių dydis neviršija apytiksliai įvertintų paslaugų suteikimo išlaidų;

e) „prekių deklaracija“ - tai muitinės nustatytos formos deklaracija, kurioje suinteresuoti asmenys nurodo prekėms taikomą konkrečią muitinės procedūrą ir pateikia duomenis, kurie, muitinei reikalaujant, deklaruojami, kad būtų taikoma ši procedūra;

f) „muitinė kontrolė“ - tai priemonės, taikomos, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų, už kurių įgyvendinimą atsako muitinė;

g) „asmuo“ - tai fiziniai ir juridiniai asmenys, išskyrus atvejus, kai tai neatitinka konteksto.

PRINCIPAI

1. **Standartas**

Muitinės formalumus iki prekių deklaracijos pateikimo reglamentuoja šio priedo nuostatos.

2. **Standartas**

Nacionalinės teisės aktuose nurodomos sąlygos, kurių turi būti laikomasi ir formalumai, kuriuos reikia atlikti įvežus prekes į muitų teritoriją.

3. **Standartas**

Įvežus į muitų teritoriją atliekama visų prekių, neatsižvelgiant į tai, ar jos apmokestinamos importo muitais ir mokesčiais, muitinė kontrolė.

4. **Standartas**

Muitinės formalumai iki prekių deklaracijos pateikimo kaip galima labiau supaprastinami, užtikrinant, kad būtų laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų, už kurių įgyvendinimą atsako muitinė.

5. **Standartas**

Muitinės formalumai iki prekių deklaracijos pateikimo taikomi vienodai, neatsižvelgiant į prekių kilmės šalį ar šalį, iš kurios prekės buvo įvežtos.

PREKIŲ ĮVEŽIMAS Į MUITŲ TERITORIJĄ

Galimos prekių įvežimo į muitų teritoriją vietos

6. **Standartas**

Nacionalinės teisės aktuose nurodomos galimos prekių įvežimo į muitų teritoriją vietos. Nustatant šias vietas, reikia atsižvelgti į tokius veiksnius kaip konkretūs keliami prekybos, pramonės ir transporto reikalavimai.

Pastaba

Dėl to valstybės gali nurodyti muitinės maršrutus, kitaip sakant, kelius, geležinkelius, vandens kelius ir kitus maršrutus (vamzdynus ir pan.), kuriais reikia naudotis importuojant prekes.

Vežėjo pareigos

7. **Standartas**

Vežėjas, įveždamas prekes į muitų teritoriją, privalo jas nugabenti tiesiai į paskirtą muitinės įstaigą ar muitinės nurodytą kitą vietą, nepažeisdamas prekių pobūdžio ar pakuotės.

8. **Standartas**

Jei dėl nelaimingo atsitikimo ar *force majeure* prekių neįmanoma gabenti iš prekių įvežimo į muitų teritoriją vietos į paskirtą muitinės įstaigą ar kitą nurodytą vietą, reikalaujama, kad vežėjas imtųsi atsargumo priemonių apsaugoti prekes nuo neteisėto išleidimo į apyvartą ir pranešti muitinei ar kitoms kompetentingoms institucijoms nelaimingo atsitikimo pobūdį ir kitas aplinkybes, nulėmusias gabenimo nutraukimą.

Muitinė kontrolė

9. **Standartas**

Importuojamų prekių muitinė kontrolė supaprastinama iki minimumo.

Pastabos

1. Muitinė kontrolė gali apimti transporto priemonės apieškojimą.

2. Muitinės gali būti įgaliotos imtis specialių kontrolės priemonių, taikomų tik nurodytose vietose, pvz., pasienio zonoje.

3. Pagal bendrą taisyklę, nebūtina imtis kontrolės priemonių, kai reikia iškrauti prekes, uždėti plombas ant transporto priemonių ar prekių ir pažymėti identifikavimo ženklais arba gabenti prekes su muitinės palyda. Tačiau jei muitinės nusprendžia, kad tokios kontrolės priemonės yra būtinos, jos taiko tas iš jų, kurios sukelia mažiausiai nepatogumų muitinei

ir vežėjui, užtikrindamos atitinkamą apsaugą. Paprastai reikėtų pripažinti užsienio šalių muitinių uždėtas plombas ir identifikavimo ženklus, nebent nusprendžiama, kad jų nepakanka ar jie nesuteikia reikiamos apsaugos.

PREKIŲ PATEIKIMAS MUITINEI

Dokumentai

10. **Rekomenduojama praktika**

Jei muitinės įstaiga, kurioje pateikiamos prekės, yra kitoje nei prekių įvežimo į muitų teritoriją vietoje, tai toje vietoje esančios muitinės neturėtų reikalauti pateikti dokumento.

Pastaba

Siekdamos identifikuoti prekes, muitinės gali reikalauti pateikti prekybos, transporto ar kitus lydraščius.

11. **Standartas**

Jei muitinės reikalauja dokumento, susijusio su prekėmis, pateikiamomis muitinei, nereikalaujama pateikti daugiau informacijos nei būtina identifikuoti prekes ir transporto priemones.

Pastaba

Paprastai informacija gaunama, pateikus prekybos ir transporto dokumentus, kurių turinys gali skirtis priklausomai nuo transporto rūšies. Paprastai muitinės nereikalauja pateikti daugiau nei prekių ir pakuočių aprašymą (ženklai ir numeriai, skaičius ir rūšis, svoris) ir transporto priemonių identifikavimą. Kai kurie tarptautiniai susitarimai nustato didžiausią informacijos, kurios gali būti reikalaujama, kiekį (pvz., valstybė gali būti Tarptautinės konvencijos dėl civilinės aviacijos 9 priedo ir Konvencijos dėl tarptautinės jūrų laivybos sąlygų palengvinimo Susitariančiąja Šalimi).

12. **Rekomenduojama praktika**

Jei muitinei pateikiami dokumentai ta kalba, kuri nėra nurodyta šiam tikslui arba kalba, kuri nėra šalies, į kurią buvo įvežtos prekės, kalba, nereikėtų visais atvejais reikalauti pateikti šiuose dokumentuose nurodytų duomenų vertimo.

Muitinės įstaigų kompetencija ir darbo laikas

13. **Standartas**

Muitinės nustato muitinės įstaigas, kuriose prekes galima pateikti muitinei. Nustatant šių įstaigų kompetenciją ir darbo laiką, reikia atsižvelgti į tokius veiksnius, kaip prekybos, pramonės ir transporto konkretūs reikalavimai.

Pastabos

1. Kai kuriose šalyse muitinės įstaigų kompetencija nustatoma atsižvelgiant į muitinių maršrutus ir jų reikšmę.

2. Jei būtina, tam tikrų muitinių įstaigų kompetencija gali būti apribota tam tikrų transporto rūšių arba tam tikrų prekių kategorijų arba prekių, siunčiamų į nustatytas zonas (pvz., pasienio zoną ar gamybos zoną), atžvilgiu.

14. **Rekomenduojama praktika**

Jei atitinkamos muitinės įstaigos yra bendroje pasienio zonoje, tai dviejų atititinkamų valstybių muitinės turėtų suderinti šių įstaigų darbo laiką ir kompetenciją.

Pastaba

Kai kuriais atvejais dviejų valstybių muitinės įstaigos, įsikūrusios toje pačioje vietoje ir kartais tame pačiame pastate, kartu atlieka bendrą kontrolę bendrose pasienio zonose.

Atvykimas ne darbo laiku

15. **Standartas**

Muitinės numato atsargumo priemones, kurių vežėjas privalo imtis apsaugoti prekes nuo nelegalaus išleidimo į apyvartą muitų teritorijoje, atvežus prekes į muitinės įstaigas ne darbo metu.

Pastaba

Iš vežėjo gali būti reikalaujama saugoti prekes nurodytoje vietoje arba netoli muitinės įstaigos.

16. **Rekomenduojama praktika**

Vežėjo prašymu ir dėl muitinės laikomų svarbiomis priežasčių, pastaroji leidžia kiek įmanoma skubiau atlikti muitinės formalumus prieš prekių deklaracijos pateikimą muitinės įstaigos ne darbo metu; bet kokias išlaidas, susijusias su šia veikla, atlygina vežėjas.

IŠKROVIMAS

Iškrovimo vietos

17. **Standartas**

Nacionalinės teisės aktuose nurodomos patvirtintos prekių iškrovimo vietos.

18. **Rekomenduojama praktika**

Suinteresuoto asmens prašymu ir dėl muitinės laikomų svarbiomis priežasčių, pastaroji turėtų leisti iškrauti prekes kitoje nei patvirtinta prekių iškrovimo vietoje; bet kokias dėl to kylančias išlaidas atlygina suinteresuotas asmuo.

Pastaba

Atsižvelgiant į aplinkybes, prekės gali būti iškraunamos suinteresuoto asmens patalpose, tinkamai įrengtose patalpose arba bet kurioje kitoje muitinės priežiūros zonos vietoje.

Iškrovimo pradžia

19. **Rekomenduojama praktika**

Reikėtų leisti kuo greičiau pradėti iškrovimą, transporto priemonėmis atvykus į iškrovimo vietą.

20. **Rekomenduojama praktika**

Suinteresuoto asmens prašymu ir dėl muitinės laikomų svarbiomis priežasčių, pastaroji, kiek leidžia administracinės aplinkybės, turėtų leisti atlikti iškrovimą muitinės įstaigos ne darbo metu; bet kokias dėl to kylančias išlaidas atlygina suinteresuotas asmuo.

SUGADINTOS, SUNAIKINTOS AR PRARASTOS PREKĖS

21. **Standartas**

Priklausomai nuo konkretaus atvejo, prekės, kurios muitinės formalumų, atliekamų iki prekių deklaracijos pateikimo, metu sugedo, buvo sunaikintos ar sugadintos dėl nelaimingo atsitikimo arba *force majeure*, gali būti visiškai arba iš dalies atleidžiamos nuo importo muitų ir mokesčių mokėjimo su sąlyga, kad tokie faktai pilnai įrodyti muitinėms.

Pastaba

Suinteresuoto asmens prašymu prekių likučiai, kuriems taikomas šis standartas, gali būti:

a) išleidžiami vidaus vartojimui tokios būklės, kokios buvo importuoti; arba

b) reeksportuoti; arba

c) padaromi komerciniu požiūriu beverčiais, muitinei kontroliuojant ir nesudarant jokių išlaidų valstybei; arba

d) muitinės leidimu neatlygintinai perduodami valstybei.

ATSAKOMYBĖ UŽ IMPORTO MUITŲ IR MOKESČIŲ MOKĖJIMĄ

22. **Standartas**

Nacionalinės teisės aktuose nustatomi asmuo ar asmenys, atsakingi už prekių, įvežtų į muitų teritoriją, kurios nebuvo pateiktos muitinei laikantis sąlygų ir formalumų, būtinų atlikti iki prekių deklaracijos pateikimo, bet kokių importo muitų ir mokesčių mokėjimą.

INFORMACIJA APIE MUITINĖS FORMALUMUS IKI PREKIŲ DEKLARACIJOS PATEIKIMO

23. **Standartas**

Muitinės užtikrina, kad visa svarbi informacija apie muitinės formalumus iki prekių deklaracijos pateikimo būtų lengvai prieinama bet kuriam suinteresuotam asmeniui.

A.2 PRIEDAS

PRIEDAS DĖL LAIKINOJO PREKIŲ SAUGOJIMO

ĮVADAS

Svarbu, kad atvykus būtų galima gauti leidimą kuo skubiau iškrauti prekes iš transporto priemonių. Pripažindama šį faktą, muitinės administracija imasi priemonių užtikrinti, kad krovinys būtų pradėtas nedelsiant iškrauti atvykus, atliekant kiek galima mažiau formalumų taip sutaupant valstybės lėšas.

Dėl įvairių priežasčių gali praeiti šiek tiek laiko tarp prekių atvežimo ir atitinkamos prekių deklaracijos pateikimo. Esant šioms aplinkybėms, muitinės reikalauja, kad prekės būtų kontroliuojamos muitinės ir dėl to jos paprastai yra laikomos nurodytose zonose, kuriose yra saugomos iki prekių deklaracijos pateikimo. Tokios zonos yra vadinamos laikinaisiais sandėliais, kuriuos sudaro pastatai arba aptvertos ar neaptvertos aikštelės.

Šio priedo nuostatos netaikomos prekių saugojimui muitinės sandėliuose ar laisvosiose zonose.

SĄVOKOS

Šiame priede:

a) „laikinasis prekių saugojimas“ - tai prekių saugojimas muitinės kontroliuojamose patalpose ir muitinės nurodytose aptvertose arba neaptvertose aikštelėse (toliau - laikinuosiuose sandėliuose) iki prekių deklaracijos pateikimo;

b) „importo muitai ir mokesčiai“ - tai muitai ir visi kiti mokesčiai bei rinkliavos, renkami importuojant prekes arba susiję su prekių importu, išskyrus mokesčius ir rinkliavas, kurių dydis neviršija apytiksliai įvertintų paslaugų suteikimo išlaidų;

c) „prekių deklaracija“ - tai muitinės nustatyta forma pateikiama deklaracija, kuria suinteresuoti asmenys nurodo prekėms taikytiną muitinės procedūrą ir pateikia duomenis, kuriuos muitinė reikalauja deklaruoti šios procedūros taikymui;

d) „muitinės kontrolė“ - tai priemonės, taikomos, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų, už kurių įgyvendinimą atsako muitinė;

e) „garantija“ - tai muitinei priimtina jos atžvilgiu prisiimtų įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo priemonė. Garantija vadinama „bendrąja“, kai ja užtikrinamas įsipareigojimų, susijusių su keliomis operacijomis, įvykdymas;

f) „asmuo“ - tai fiziniai ir juridiniai asmenys, išskyrus atvejus, kai tai neatitinka konteksto.

PRINCIPAI

1. **Standartas**

Laikinąjį prekių saugojimą reglamentuoja šio priedo nuostatos.

2. **Standartas**

Nacionalinės teisės aktuose numatoma, kokių sąlygų reikia laikytis ir kokius muitinės formalumus būtina atlikti, saugant prekes laikinajame sandėlyje.

TAIKYMO SRITIS

3. **Standartas**

Muitinės išduoda leidimą steigti laikinuosius sandėlius, jei jų nuomone, jie būtini, kad būtų laikomasi prekybos ir pramonės reikalavimų.

Pastabos

1. Laikantis nacionalinės teisės aktų nuostatų, laikinuosius sandėlius gali valdyti muitinės, kitos institucijos arba fiziniai ar juridiniai asmenys.

2. Laikinieji sandėliai gali būti atviri visiems importuotojams ir kitiems asmenims, kurie turi teisę disponuoti importuotomis prekėmis arba kurias gali naudoti tik nurodyti asmenys.

4. **Standartas**

Laikinuosiuose sandėliuose leidžiama saugoti visų rūšių prekes, neatsižvelgiant į jų kiekį, prekių kilmės šalį ar šalį, iš kurios prekės atvežtos. Tačiau prekės, keliančios pavojų, galinčios paveikti kitas prekes arba prekės, kurioms reikia specialių įrenginių, patalpinamos tik į specialiai joms laikyti pritaikytus laikinuosius sandėlius.

5. **Standartas**

Vienintelis dokumentas, kurio reikalaujama, patalpinant prekes į laikinąjį sandėlį, yra dokumentas, aprašantis prekes, naudojamas jas pateikiant muitinei.

LAIKINŲJŲ SANDĖLIŲ VALDYMAS

6. **Standartas**

Muitinės nustato reikalavimus, taikomus laikinųjų sandėlių statybai, konstrukcijai ir valdymui ir prekių saugojimo tvarkai, inventorizacijai ir apskaitai bei muitinės kontrolei.

Pastabos

1. Atlikdama kontrolę, muitinė visų pirma turi teisę:

— tvarkyti arba reikalauti tvarkyti į laikinąjį sandėlį patalpintų prekių apskaitą (naudojantis specialiais registrais arba atitinkamais dokumentais),

— nuolat arba tam tikrais laiko tarpais stebėti laikinąjį sandėlį,

— reikalauti, kad laikinasis sandėlis būtų rakinamas dviem užraktais (suinteresuoto asmens užraktu ir muitinės užraktu),

— tam tikrais laiko tarpais atlikti laikinajame sandėlyje laikomų prekių inventorizaciją.

2. Paprastai reikalaujama, kad prekės būtų saugomos rakinamose patalpose. Tačiau birios arba didelio svorio prekės ir mažu muito mokesčiu apmokestinamos prekės, keliančios nedidelę riziką valstybės lėšoms, dažnai saugomos muitinės prižiūrimose neaptvertose aikštelėse.

7. **Standartas**

Nacionalinės teisės aktuose nustatomi asmuo arba asmenys, atsakingi už visų importo muitų ir mokesčių, kuriais apmokestinamos prekėms, patalpintoms į laikinąjį sandėlį, mokėjimą, jeigu už juos neatsiskaitoma muitinei priimtinu būdu.

8. **Standartas**

Kai reikalaujama institucijos ar asmens, valdančio laikinąjį sandėlį, garantijos, muitinės priima bendrąją garantiją.

9. **Rekomenduojama praktika**

Kiekvienos garantijos dydis turi būti nustatomas taip, kad jis būtų kuo mažesnis, atsižvelgiant į galimus mokėti importo muitus ir mokesčius.

10. **Rekomenduojama praktika**

Muitinės neturi reikalauti garantijos, kai laikinasis sandėlis yra tinkamai muitinės prižiūrimas, ypač kai jį rakina muitinė.

LEIDŽIAMOS OPERACIJOS

11. **Standartas**

Kiekvienam asmeniui, ruošiant prekių deklaraciją, turinčiam teisę disponuoti laikinajame sandėlyje esančiomis prekėmis, leidžiama:

a) jas apžiūrėti;

b) jas pasverti;

c) imti jų mėginius, tam tikrais atvejais sumokant importo muitus ir mokesčius.

12. **Standartas**

Leidžiama atlikti įprastines laikinajame sandėlyje esančių prekių tvarkymo operacijas, reikalingas jų pavidalui išlaikyti nepakitusiam.

Pastaba

Įprastinėms laikinajame sandėlyje esančių prekių išlaikymo nepakitusio pavidalo operacijoms galima priskirti valymą, kaitinimą, dulkių pašalinimą, rūšiavimą ir blogų pakuočių taisymą ar keitimą.

13. **Rekomenduojama praktika**

Su prekėmis, esančiomis laikinuosiuose sandėliuose muitinės nustatytomis sąlygomis galima atlikti įprastines operacijas, būtinas palengvinti prekių išvežimą iš sandėlio ir tolimesnį jų gabenimą.

Pastaba

Šioms operacijoms galima priskirti rūšiavimą, sukrovimą į krūvas, svėrimą, žymėjimą ir ženklinimą etiketėmis. Taip pat joms galima priskirti skirtingų prekių, skirtų gabenti pagal vieną transporto dokumentą ir (arba) vieną muitinės dokumentą, siuntų apjungimą (grupavimą).

LAIKINOJO SAUGOJIMO TRUKMĖ

14. **Standartas**

Jei nacionalinės teisės aktuose nurodoma laikinojo saugojimo trukmė, skirto laiko turi užtekti importuotojui būtiniems formalumams, pateikiant prekes pagal muitinės procedūrą, užbaigti.

Pastaba

Nustatytas laikas gali kisti, atsižvelgiant į panaudotą transporto rūšį ir prekių, importuojamų, plukdant jas jūra, atveju gali būti ypač ilgas.

15. **Rekomenduojama praktika**

Suinteresuoto asmens prašymu ir dėl muitinės laikomų svarbiomis priežasčių, turėtų būti pratęsiamas iš pradžių nustatytas laiko tarpas.

PREKIŲ GEDIMAS, SUGADINIMAS, PRARADIMAS, SUNAIKINIMAS AR ATSISAKYMAS

16. **Standartas**

Leidžiama prekes, kurios sugedo, buvo sunaikintos arba sugadintos iki jų išvežimo iš laikinojo sandėlio dėl nelaimingo atsitikimo arba *force majeure*, apmokestinti taip, tarsi jos jau būtų importuotos sugedusios, sunaikintos arba sugadintos.

17. **Standartas**

Laikinajame sandėlyje laikomos prekės, kurios buvo sunaikintos arba negrįžtamai prarastos dėl nelaimingo atsitikimo arba *force majeure*, neapmokestinamos importo muitais ir mokesčiais, su sąlyga, kad toks jų sunaikinimas arba praradimas pilnai įrodomas muitinėms.

Bet kokios atliekos arba laužas, likę sunaikinus prekes, jei jie išleidžiami vidaus vartojimui, apmokestinami importo muitais ir mokesčiais, kurie būtų taikomi importuojant tokio pavidalo būklės atliekas ir laužą.

18. **Standartas**

Asmens, turinčio teisę disponuoti prekėmis, saugomomis laikinajame sandėlyje, prašymu leidžiama, atsižvelgiant į muitinės sprendimą, visas šias prekes arba jų dalį neatlygintinai perduoti valstybei arba muitinei kontroliuojant sunaikinti ar padaryti komerciniu požiūriu bevertėmis. Toks perdavimas arba sunaikinimas atliekamas nesudarant išlaidų valstybei.

Bet kokios atliekos arba laužas, likę sunaikinus prekes, jei jie išleidžiami vidaus vartojimui, apmokestinami importo muitais ir mokesčiais, kurie būtų taikomi importuojant tokio pavidalo atliekas ir laužą.

IŠVEŽIMAS IŠ LAIKINOJO SANDĖLIO

19. **Standartas**

Kiekvienam asmeniui, turinčiam teisę disponuoti prekėmis, leidžiama, laikantis kiekvienam atvejui nustatytų sąlygų ir formalumų, išvežti jas iš laikinojo sandėlio.

Pastaba

Muitinės gali reikalauti, kad suinteresuotas asmuo pateiktų įrodymą dėl jo teisės disponuoti prekėmis.

IŠ LAIKINOJO SANDĖLIO NEIŠVEŽTOS PREKĖS

20. **Standartas**

Nacionalinės teisės aktuose nustatoma tvarka, kurios reikia laikytis, kai prekės per nustatytą laikotarpį nėra išvežtos iš laikinojo sandėlio.

21. **Rekomenduojama praktika**

Jeigu muitinė parduoda neišvežtas iš laikinojo sandėlio prekes, jas pardavus gautos lėšos, atskaičius importo muitus ir mokesčius bei visas kitas rinkliavas, taip pat padarytas išlaidas, turi būti perduodamos, jeigu tai įmanoma, teisę gauti šias lėšas turinčiam asmeniui (asmenims) arba per nustatytą laiką laikomos jo (jų) dispozicijoje.

INFORMACIJA APIE LAIKINĄJĮ SAUGOJIMĄ

22. **Standartas**

Muitinė užtikrina, kad visa svarbi informacija apie laikinąjį prekių saugojimą būtų lengvai prieinama bet kuriam suinteresuotam asmeniui.

F.1 PRIEDAS

PRIEDAS DĖL LAISVŲJŲ ZONŲ

ĮVADAS

Kai kurios šalys nuo seno laikosi nuomonės, kad būtina skatinti jų prekybos su užsienio šalimis ir tarptautinės prekybos apskritai plėtrą, suteikiant prekėms, įvežamoms į jų teritorijos dalį, kurioje jos laikomos esančiomis už muitų teritorijos ribų, neribotas apmokestinimo importo muitais ir mokesčiais lengvatas. Taip įvežamų prekių atžvilgiu neatliekama įprastinė muitinės kontrolė.

Šiame priede ši teritorijos dalis vadinama „laisvąja zona“, nors kai kuriose šalyse ji yra vadinama ir kitaip, pvz., „laisvuoju uostu“, „laisvuoju sandėliu“.

Galima skirti prekybos ir pramonės laisvąsias zonas. Prekybos laisvosiose zonose paprastai leidžiama atlikti tik būtinas prekių saugojimo ir įprastinio laikymo operacijas, skirtas pagerinti prekių įpakavimą ar prekinę kokybę arba parengti prekes išvežimui. Pramonės laisvosiose zonose yra leidžiamos perdirbimo operacijos.

Nors į laisvąsias zonas įvežamos prekės neapmokestinamos importo muitais ir mokesčiais, nes jos yra laikomos esančios už muitų teritorijos ribų, joms galima taikyti tam tikras atitinkamos šalies nustatytas nuostatas, pvz., nacionalinės teisės aktuose numatytus draudimus ir apribojimus. Taip pat muitinė gali vykdyti tam tikrą kontrolę laisvojoje zonoje tam, kad užtikrintų, jog vykdomos operacijos atitinka nustatytus reikalavimus.

Prekės, įvežamos į laisvąją zoną iš muitų teritorijos, paprastai nėra pakartotinai apmokestinamos importo muitais ir mokesčiais arba vidaus muitais ar mokesčiais, kuriais apmokestinama eksportuojant prekes.

Jei prekės nebuvo perdirbtos laisvojoje zonoje ir jas leidžiama įvežti į muitų teritoriją vidaus vartojimui, jos apmokestinamos importo muitais ir mokesčiais, tarsi jos būtų importuotos tiesiai iš užsienio. Tačiau nacionalinės teisės aktuose nustatytos specialios įvertinimo taisyklės taikomos laisvojoje zonoje perdirbtoms užsienio šalių prekėms arba panaudotoms nacionalinės kilmės prekėms arba importuotoms prekėms, kurios neapmokestinamos importo muitais ir mokesčiais ir kurios patekusios į laisvąją zoną, nėra pakartotinai apmokestinamos muitais ir mokesčiais.

Kai kuriose šalyse muitinės sąlygos, lyginant su laisvųjų zonų savybėmis, taikomos visoje teritorijoje kitų muitinės procedūrų atžvilgiu, tokių kaip laikymas muitinės sandėlyje, drobeko sistema, laikinasis įvežimas perdirbti arba muitinis tranzitas.

SĄVOKOS

Šiame priede:

a) „laisvoji zona“ - tai šalies teritorijos dalis, į kurią įvežtos prekės laikomos esančiomis už muitų teritorijos ribų, kiek tai susiję su importo muitais ir mokesčiais, ir joms netaikoma muitinė kontrolė.

Pastaba

Galima skirti prekybos ir pramonės laisvąsias zonas. Paprastai į prekybos laisvąsias zonas prekės įvežamos iki tolimesnio jų pardavimo, jų perdirbimas ar gamyba yra draudžiami. Įvežus prekes į pramonės laisvąsias zonas, gali būti leidžiama atlikti jų perdirbimo operacijas;

b) „muitų teritorija“ - tai teritorija, kurioje galioja tik šalies muitinės teisės aktai;

c) „importo muitai ir mokesčiai“ - tai muitai ir visi kiti mokesčiai bei rinkliavos, renkami importuojant prekes arba susiję su prekių importu, išskyrus mokesčius ir rinkliavas, kurių dydis neviršija apytiksliai įvertintų paslaugų suteikimo išlaidų;

d) „muitinė kontrolė“ - tai priemonės, taikomos, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų, už kurių įgyvendinimą atsako muitinė;

e) „asmuo“ - tai fiziniai ir juridiniai asmenys, išskyrus atvejus, kai tai neatitinka konteksto.

PRINCIPAS

1. **Standartas**

Muitinės taisykles, taikomas laisvosiose zonose, reglamentuoja šio priedo nuostatos.

LAISVŲJŲ ZONŲ STEIGIMAS

2. **Standartas**

Nacionalinės teisės aktuose nustatomi su laisvųjų zonų steigimu susiję reikalavimai, prekių, kurios gali būti įvežamos į tokias zonas, rūšys ir operacijų, kurios gali būti taikomos prekėms tokiose zonose, pobūdis.

Pastabos

1. Paprastai laisvosios zonos steigiamos jūrų uostuose, upių uostuose, oro uostuose ir vietose, turinčiose panašių geografinių privalumų.

2. Laikantis nacionalinės teisės aktų nuostatų, laisvąsias zonas gali valdyti muitinės, kitos institucijos arba fiziniai ar juridiniai asmenys.

3. **Standartas**

Muitinės nustato laisvųjų zonų statybos ir išplanavimo, taip pat ir muitinės kontrolės tvarkos reikalavimus.

Pastabos

1. Muitinės gali reikalauti, kad laisvosios zonos būtų uždaros, jos taip pat gali riboti privažiavimo priemones ir nustatyti darbo laiką.

2. Siekdamos atlikti kontrolę, muitinės visų pirma gali:

— atlikti privažiavimo priemonių pastovią ar tam tikrais laiko tarpais atliekamą priežiūrą,

— reikalauti, kad į laisvąsias zonas įvežantys prekes asmenys saugotų apskaitos dokumentus tam, kad būtų galima kontroliuoti prekių apyvartą,

— atlikti įvežtų prekių patikrinimą vietoje, užtikrinant, kad buvo atliktos leidžiamos prekių operacijos ir kad nebuvo įvežta pašalinių prekių.

4. **Standartas**

Muitinės turi teisę bet kuriuo metu atlikti prekių, saugomų bet kurio asmens, įvežusio prekes į laisvąją zoną, patalpose, patikrinimus.

ĮVEŽAMOS PREKĖS

5. **Rekomenduojama praktika**

Įvežimui į laisvąją zoną neturėtų būti keliama sąlyga, kad ten būtų įvežamas ar saugomas konkretus prekių kiekis.

6. **Standartas**

Į laisvąją zoną leidžiama įvežti ne tik iš užsienio tiesiogiai importuotas, bet ir prekes iš atitinkamos šalies muitų teritorijos.

Pastaba

Prekės, įvežtos iš atitinkamos šalies muitų teritorijos, gali būti prekės, išleistos į laisvą apyvartą arba prekės, kurioms taikoma sąlyginė apmokestinimo importo muitais ir mokesčiais lengvata arba perdirbimo procedūra.

7. **Standartas**

Į laisvąją zoną įvežamos prekės, kurios jas eksportuojant atleidžiamos nuo importo muitų ir mokesčių arba jie sugrąžinami, toks atleidimas ar sugrąžinimas atliekami nedelsiant jas įvežus į laisvąją zoną.

8. **Standartas**

Į laisvąją zoną įvežamoms prekėms, kurios jas eksportuojant atleidžiamos nuo vidaus muitų ir mokesčių arba jie sugrąžinami, toks atleidimas ar sugrąžinimas atliekami nedelsiant jas įvežus į laisvąją zoną.

Pastaba

Paprastai atleidžiama ar sugrąžinimas atliekamas nedelsiant įvežus prekes į laisvąją zoną. Ypatingais atvejais gali būti atleidžiama arba atliekamas sugrąžinimas prekėms, eksportuojamoms iš šalies teritorijos. Išskirtiniais atvejais gali būti reikalaujama prekių įvežimo į paskirties šalį įrodymo.

9. **Standartas**

Į laisvąją zoną įvežti prekes negali būti draudžiama vien tik dėl prekių kilmės šalies, dėl šalies, iš kurios jos buvo įvežtos ar prekių paskirties šalies.

10. **Standartas**

Į laisvąją zoną įvežti prekes iš užsienio negali būti draudžiama vien tik dėl to, kad prekėms taikomi apribojimai ar draudimai, išskyrus draudimus ir apribojimus dėl visuomenės dorovės arba viešosios tvarkos, visuomenės saugumo, visuomenės higienos arba sveikatos, veterinarijos arba fitopatologijos reikalavimų arba susijusius su patentų, prekių ženklų ir autorių teisių apsauga.

11. **Rekomenduojama praktika**

Prekės, kurios kelia pavojų, kurios gali pakenkti kitoms prekėms arba kurių laikymui reikia specialių patalpų, turėtų būti įvežamos tik į specialiai joms skirtas konkrečias laisvąsias zonas.

ĮVEŽIMAS Į LAISVĄJĄ ZONĄ

12. **Standartas**

Kai muitinei reikia pateikti prekių, įvežamų į laisvąją zoną tiesiai iš užsienio, nevežant per atitinkamos šalies muitų teritoriją, dokumentą, muitinės neturi reikalauti daugiau negu prekybos ar oficialaus dokumento (prekybos sąskaitos faktūros, važtaraščio, pranešimo apie išsiųstas prekes ir kt.) pateikimo, nurodančio pagrindinius duomenis apie atitinkamas prekes.

13. **Rekomenduojama praktika**

Į laisvąją zoną įvežant prekes iš atitinkamos šalies muitų teritorijos arba gabenamas per tą teritoriją tranzitu, nereikėtų pildyti kitų dokumentų, išskyrus prekių deklaraciją, kurios paprastai reikalaujama toje teritorijoje, vykdant prekių eksportą, reeksportą ar tranzitą.

14. **Standartas**

Muitinės nereikalauja, kad, įvežant prekes į laisvąją zoną, būtų pateikta garantija.

15. **Standartas**

Muitinėms atliekant prekių, skirtų įvežti į laisvąją zoną, kontrolę, jos imasi tik tokių veiksmų, kurie laikomi būtinais siekiant užtikrinti įstatymų ir kitų teisės aktų įgyvendinimą, už kurį atsako muitinė.

Pastaba

Visų pirma, muitinė gali užtikrinti, kad prekės yra priskiriamos rūšiai, kurią leidžiama įvežti į laisvąją zoną ir kad jos atitinka bet kokius būtinus draudimus ar apribojimus.

LEIDŽIAMOS OPERACIJOS

16. **Standartas**

Be pakrovimo, iškrovimo, perkrovimo ir saugojimo, į prekybos laisvąją zoną įvežus prekes, leidžiama atlikti operacijas, būtinas prekių apsaugai ir įprastinių prekių tvarkymo būdų, tokių kaip didmenos iškrovimas, pakuočių grupavimas, rūšiavimas ir klasifikavimas ir pakartotinis supakavimas, taikymui, siekiant pagerinti prekių įpakavimo ar prekinę kokybę ar pasiruošti išvežti prekes.

17. **Standartas**

Kompetentingos institucijos bendrais bruožais ir (arba) išsamiai nurodo prekių, įvežtų į pramonės laisvąsias zonas, perdirbimo operacijas laisvojoje zonoje taikomose taisyklėse arba leidime, suteikiamame įmonei atlikti šias operacijas.

Pastaba

Teisė atlikti perdirbimo operacijas gali būti suteikiama su sąlyga, kad kompetentingos institucijos įvertina pasiūlytų operacijų naudą šalies ekonomikai.

LAISVOJOJE ZONOJE SUVARTOJAMOS PREKĖS

18. **Standartas**

Nacionalinės teisės aktuose išvardijami atvejai, kurių metu prekės, skirtos suvartoti laisvosiose zonose, nėra apmokestinamos importo muitais ir mokesčiais ir nustatomi reikalavimai, kurių privalu laikytis.

Pastabos

1. Laisvas įvežimas gali būti leidžiamas neapmokestinant tiek importo muitais ir mokesčiais, tiek ir vidaus muitais ir mokesčiais.

2. Taip pat gali būti leidžiamas laisvas įrangos, naudojamos tik laisvojoje zonoje transportuoti, saugoti ir perdirbti prekes, įvežimas.

NUOSAVYBĖS TEISĖS PERDAVIMAS

19. **Standartas**

Leidžiama perduoti prekių, įvežtų į laisvąją zoną, nuosavybės teisę.

Pastabos

1. Mažmeninė prekyba laisvosiose zonose gali būti draudžiama.

2. Į laisvąją zoną įvežtos prekės vėliau gali būti naudojamos laivų ar orlaivių aprūpinimui.

SUNAIKINIMAS

20. **Standartas**

Į laisvąją zoną įvežtas prekes leidžiama sunaikinti arba padaryti komerciniu požiūriu bevertėmis kontroliuojant muitinei.

LAIKYMO LAISVOJOJE ZONOJE TRUKMĖ

21. **Standartas**

Prekių laikymo laisvojoje zonoje laikas neribojamas.

IŠVEŽIMAS IŠ LAISVOSIOS ZONOS

22. **Standartas**

Kai muitinei reikia pateikti prekių, išvežamų iš į laisvosios zonos tiesiai į užsienį, nevežant per atitinkamos šalies muitų teritoriją, dokumentą, muitinės nereikalauja daugiau negu prekybos ar oficialaus dokumento (prekybos sąskaitos faktūros, važtaraščio, pranešimo apie išsiųstas prekes ir kt.) pateikimo, nurodančio pagrindinius duomenis apie atitinkamas prekes.

23. **Standartas**

Vienintelė deklaracija, kurios reikalaujama prekėms, kurias leidžiama įvežti į atitinkamos šalies muitų teritoriją išvežant jas iš laisvosios zonos, yra prekių deklaracija, kurios paprastai reikalaujama atliekant šioms prekėms nustatytą muitinės procedūrą.

24. **Rekomenduojama praktika**

Prekėms, kurias leidžiama išvežti iš laisvosios zonos į atitinkamos šalies muitų teritoriją, turėtų būti taikoma sąlyginė lengvata arba jos būtų perdirbamos pagal galiojančias procedūras sąlygomis, taikomomis tiesiai iš užsienio importuotoms prekėms.

25. **Standartas**

Nacionalinės teisės aktai nurodo laiko momentą, į kurį būtina atsižvelgti dėl prekių, kurias galima panaudoti vidaus vartojimui išvežant iš laisvosios zonos, kiekio ir vertės nustatymo, taip pat ir prekėms taikomas prekių importo muitų ir mokesčių normas.

26. **Standartas**

Nacionalinės teisės aktai nurodo taisykles, taikomas prekių, pateiktų vidaus vartojimui, užbaigus tvarkymą ar perdirbimą laisvojoje zonoje, importo muitų ir mokesčių dydžiui nustatyti.

Pastabos

1. Importo muitų ir mokesčių, kuriomis apmokestinamos prekės, naudojamoms vidaus vartojimui užbaigus perdirbimą laisvojoje zonoje, dydis gali būti apribotas importo muitų ir mokesčių, taikomų užsienio prekėms, kurios panaudojamos tokios, kokios buvo įvežtos į laisvąją zoną, dydžiu bei, jei buvo panaudotos nacionalinės kilmės prekės arba prekės, importuojant neapmokestinamos importo muitais ir mokesčiais, tai atleidimo nuo vidaus muitų ar mokesčių ar jų sugrąžinimo arba atleidimo nuo importo muitų ir mokesčių ar jų sugrąžinimo dydžiu.

2. Speciali apmokestinimo tvarka gali būti nustatyta, jei įranga, naudojama laisvojoje zonoje esančioms prekėms perdirbti, nėra apmokestinama importo muitais ir mokesčiais.

LAISVOSIOS ZONOS PANAIKINIMAS

27. **Standartas**

Laisvosios zonos panaikinimo atveju suinteresuotiems asmenims suteikiama pakankamai laiko sutvarkyti turimas prekes.

INFORMACIJA DĖL LAISVŲJŲ ZONŲ

28. **Standartas**

Muitinė užtikrina, kad visa svarbi informacija apie muitinių taisykles, taikomas laisvosioms zonoms, būtų lengvai prieinama bet kuriam suinteresuotam asmeniui.